

Union des Villes et
Communes de Wallonie asbl
Fédération des CPAS

Association de la Ville et des
Communes de la Région de
Bruxelles-Capitale
Section CPAS
Vereniging van de Stad en de
Gemeenten van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest
Afdeling OCMW

AFDELING
OCMW's

NAS/LVK/lah/

Contact: (UVCW) Malvina GOVAERT 081.24.06.50
(VVSG) Piet VAN SCHUYLENBERGH 02.211.55.27
(AVCB) Marie WASTCHENKO 02.238.51.56

Annexe:

Mijnheer Jan Jambon
Minister van Veiligheid en Binnenlandse
Zaken, belast met Grote Steden en de Regie
der Gebouwen
Wetstraat 2
1000 Brussel

Brussel, 8 juli 2015

Mijnheer de Minister,

Betreft: Advies over het artikel 9, 2° van het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen – Binnenlandse Zaken

De 3 federaties van OCMW's van het land hebben kennis genomen van het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken en wensen u hun advies betreffende artikel 9, 2° terzake kenbaar te maken.

Artikel 9, 2° stelt een wijziging voor inzake de inschrijving van gedetineerden die geen hoofdverblijfplaats (meer) hebben in de bevolkingsregisters.

Momenteel worden die gedetineerden (wanneer een oplossing via de tijdelijke afwezigheid op het gewone adres niet mogelijk is) ingeschreven in de bevolkingsregisters van de gemeenten op het grondgebied waar de penitentiaire instelling gevestigd is, namelijk op het adres van de gevangenis, als de directeur ermee akkoord gaat. Dat zorgt voor heel wat administratieve last voor die gemeenten: uitreiking van elektronische identiteitskaarten, inschrijving in de registers, bijhouden van het strafregister van de gedetineerden, eventueel verstrekken van de OCMW steun.

Het voorstel is om deze gedetineerden die geen hoofdverblijf (meer) hebben, in te schrijven op het adres van het OCMW (met referentieadres dus – de tekst van artikel 9, 2° preciseert dat echter niet, in tegenstelling tot de memorie van toelichting) van de gemeenten waar zij het laatst in het bevolkingsregister ingeschreven stonden.

Door de spreiding van de inschrijving beoogt de wetswijziging voornamelijk de administratieve lasten voor alle betrokken gemeenten te beperken.

Graag willen wij toch volgende punten in rekening brengen.

- Het is correct dat de spreiding van inschrijvingen de administratieve lasten zal verdelen. Vanuit het principe van solidariteit tussen de gemeenten zouden we dit kunnen ondersteunen. Cruciale vraag is echter of de inschrijving met referentieadres op het adres van het OCMW in de laatst ingeschreven gemeente effectief een administratieve lastenvermindering is. Een referentieadres op het adres van het OCMW brengt ook heel wat administratie mee voor zowel OCMW als gemeente. Bovendien is aan een referentieadres op het adres van het OCMW ook opdrachten verbonden: zal het OCMW alle post in ontvangst moeten nemen en doorsturen naar de gevangenis, waar men dan de post intern zal verdelen? Hoe veel zal dat kosten en wie zal die kosten op zich nemen? Welke aansprakelijkheid draagt het OCMW als de brief de bestemming niet tijdig bereikt (bv. betekening van een vonnis waarbij een termijn voor beroep begint te lopen)? Hoe zal de gedetineerde zich minstens eenmaal per kwartaal aanmelden? En dat gedurende jarenlange gevangenisstraffen?
- Een referentieadres op het adres van het OCMW is een vorm van maatschappelijke dienstverlening en heeft een heel andere doelstelling dan administratieve overlast te bestrijden. De toekenning van het referentieadres kadert binnen een hulpverlening en is meer dan slechts een postbusadres. Het OCMW moet de betrokkene volgens de meest geëigende methoden trachten te begeleiden naar zelfstandigheid, iets dat met een gedetineerde niet zal kunnen.
- Prioritair is dat elke persoon dient te worden ingeschreven op de plaats waar hij/zij gewoonlijk verblijft, en dat gewoonlijk verblijf wordt bepaald door de feitelijke elementen. Een referentieadres is slechts een administratieve-juridische fictie voor hen die geen eigen adres kunnen krijgen, en is in die zin residuair ten opzichte van een domicilieadres. Bij een gewoonlijk verblijf in de gevangenis is er logischerwijze ook een inschrijving op het adres van de gevangenis. Het principe lijkt ons toch te zijn dat iedereen op zijn hoofdverblijfplaats ingeschreven moet worden. Waarom zouden gedetineerden op dat vlak anders behandeld worden dan andere burgers?
- Belangrijk aandachtspunt is de relatie met de wet van 2 april 1965 die de territoriale bevoegdheid van de OCMW's bepaalt:
 - Er zijn bijzondere bevoegdheidsregels voor personen die in de gevangenis opgenomen worden en vrijgelaten worden, en het lijkt ons best dat daaraan vastgehouden wordt (art. 2, §1 en 2, §4 W. 2.4.1965). Indien ingeschreven op het moment van opname in de gevangenis, is dat OCMW bevoegd. Indien er op dat moment geen inschrijving is, is het OCMW van de gewoonlijke verblijfplaats bevoegd (i.c. OCMW waar de gevangenis is). De voorgestelde wetwijziging verandert hier niets aan: het referentieadres bepaalt de bevoegdheid niet. De memorie van toelichting haalt hier dus onterecht een argument aan door te beschouwen dat het OCMW van de gemeente waar de strafinrichting gelegen is, niet meer territoriaal bevoegd is om steunaanvragen van (ex-)gedetineerden te behandelen.
 - Aangezien het referentieadres een vorm van maatschappelijke dienstverlening is, zal het OCMW dat territoriaal bevoegd is voor de toekenning, niet noodzakelijk het OCMW zijn van de gemeente waar de gedetineerde vóór zijn gevangenschap in de registers ingeschreven was. De wetwijziging alleen volstaat dus niet en de wet van 2.4.1965 zou ook gewijzigd moeten worden, wat niet wenselijk is gezien het kwetsbare en historische evenwicht dat deze wet heeft op het vlak van de lastenverdeling tussen de OCMW's van het land.

- Om een referentieadres toe te kennen op het adres van het OCMW zijn er een aantal voorwaarden te vervullen. Zo kan dit bijvoorbeeld enkel als de persoon over onvoldoende middelen beschikt en als hij geen verblijfplaats heeft. Worden deze voorwaarden zomaar overboord gegooid? De verenigingen van OCMW's zijn van mening dat, aangezien de opdracht die een OCMW heeft en het referentieadres bij het OCMW een instrument is om deze taak te vervullen, daar toch best aan vastgehouden wordt.
- Aandachtspunt is toch ook het ontslag uit de gevangenis. Die persoon heeft dan een referentieadres in een gemeente waar hij al jarenlang niet meer verbleef, misschien niet meer wil of mag verblijven. Ook al bepaalt het referentieadres de bevoegdheid niet, het lijkt ons niet wenselijk dat deze persoon (mogelijk onterecht) naar die gemeente wordt verwezen voor hulpverlening.

Wanneer een oplossing via tijdelijke afwezigheid op het gewone adres niet mogelijk is, beantwoordt het huidige systeem van inschrijving op adres van de penitentiaire inrichting mits toestemming van de directeur het meest aan het hoofdprincipe van de bevolkingswetgeving dat de inschrijving dient te zijn daar waar men zijn hoofdverblijfplaats heeft. Voor de gemeenten met een penitentiaire inrichting op hun grondgebied: kan niet onderzocht worden welke maatregelen het hele inschrijvingsproces wellicht eenvoudiger kunnen maken? We vragen ons trouwens ook af hoe het in het nieuwe systeem de aanvragen en het uitreiken (en het innen van de kostprijs) van de elektronische identiteitskaarten dan in de praktijk zal verlopen?

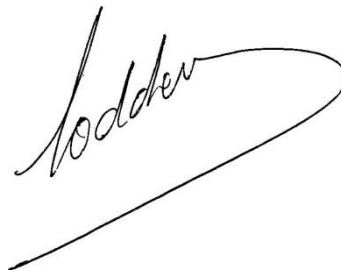
Wij danken u bij voorbaat voor de aandacht die u hieraan schenkt. Hoogachtend,

Claude EMONTS,
Président de la Fédération
des CPAS de l'Union
des Villes et Communes
de Wallonie

Michel COLSON,
Président de la Section CPAS
de l'Association de la Ville et des
Communes de la Région de
Bruxelles-Capitale

Rudy CODDENS,
Voorzitter van de Afdeling
OCMW's van de Vereniging van
Vlaamse Steden en Gemeenten